

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації аспірантки кафедри садово-паркового та лісового господарства Романько Анастасії Юріївни на тему “Формування продуктивності сої залежно від елементів технології вирощування в умовах північно-східного Лісостепу України”, на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 20 – Аграрні науки та продовольство за спеціальністю 201 «Агрономія».

1. Актуальність теми дослідження обґрунтовані вивченням механізму впливу позакореневого підживлення регуляторами росту з антистресовою дією на фотосинтетичну, симбіотичну активність та продуктивність рослинної, чого не проводилось. Отже, за останніх тенденцій збільшення стресових умов (посуха, різке коливання та високий температурний режим) перед науковцями постає завдання щодо розробки технологій вирощування, здатних забезпечити підвищення врожайності та покращення якості с.-г. продукції. Важливою складовою підвищення врожаю та поліпшення якості насіння сої є застосування оптимальної системи живлення, використання сучасних вискоелективних регуляторів росту рослин, що безпосередньо було в колі досліджень здобувача.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Науково-дослідна робота виконана за завданнями тематичних планів та у рамках державної наукової теми Сумського національного аграрного університету на 2017–2019 рр. – «Розробка та удосконалення основних елементів технології вирощування сої в умовах північно-східної частини Лісостепу України» (№ державної реєстрації 0109U001732) та «Особливості формування продуктивності зернобобових культур в умовах Лісостепу та Степу України» (№ державної реєстрації 0117U006536).

3. Наукова новизна отриманих результатів. У дисертації вперше одержані нові наукові результати, щодо виявлення особливостей формування врожаю сортів сої вітчизняної та іноземної селекції, його стабільності та пластичності у різних агрокліматичних умовах України. Визначено вплив регуляторів росту з антистресовою дією на продуктивність рослин та якість врожаю. Оптимізовано технологію вирощування сої для умов північно-східного Лісостепу України. Набули подальшого розвитку питання впливу погодних умов на особливості росту, розвитку, показники продуктивності, врожайності, збору білка та олії залежно від сорту, застосування регуляторів росту з антистресовою дією. Обґрунтовано економічну та енергетичну ефективність застосування регуляторів росту з антистресовою дією за вирощування сої.

4. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Програма і методика досліджень добре опрацьовані, досліджувані варіанти супроводжуються достатньою кількістю обліків і спостережень морфобіологічних, фізіологічних та біохімічних аналізів. Одержані автором дисертації результати дослідження, наукові положення, висновки і рекомендації в цілому ґрунтуються на фундаментальних працях вітчизняних та зарубіжних авторів із питань біології, фізіології, селекції та технології

вирощування сої. Вони підтверджені статистичною обробкою, економічною і енергетичною оцінкою. Це дає повну підставу стверджувати, що результати досліджень, викладені в дисертації, є обґрунтованими, виваженими і достовірними. Дисертація є завершеною науковою працею, що містить добре систематизований матеріал з питань встановлення сортових особливостей росту і розвитку та формування високого рівня продуктивності сої за застосування регуляторів росту з антистресовою дією.

Практичне значення отриманих результатів полягає в розробці науково обґрунтованої технології вирощування сої, що забезпечує врожай насіння на рівні 3,20–3,32 т/га.

5. Використання результатів роботи. Основні елементи досліджень пройшли виробничу перевірку та впроваджені в господарствах Сумської та Полтавської областей, зокрема в ДПДГ «Іскра Інституту сільського господарства північного сходу НААНУ», ФГ «Астерра +» та СФГ «Перлина» на загальній площі 125 га. Підтверджено їх ефективність, а саме: прибуток – 6970–7050 грн/га; рентабельність виробництва – 39,2–42,5 %.

6. Особиста участь автора в одержанні наукових та практичних результатів, що викладені в дисертаційній роботі “Формування продуктивності сої залежно від елементів технології вирощування в умовах північно-східного Лісостепу України”.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі садово-паркового та лісового господарства, науковий керівник д. с.-г. н., професор Мельник Андрій Васильович.

Розглянувши звіт подібності щодо перевірки на плагіат, рецензенти дійшли висновку, що дисертаційна робота Романько Анастасії Юріївни є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідні джерела.

7. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача.

За результатами досліджень опубліковано 13 наукових праць, у тому числі 4 статті у наукових фахових виданнях та 1 стаття у періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до ОЕСР та/або Європейського Союзу), 8 тез доповідей в збірниках матеріалів конференцій.

Статті у наукових фахових виданнях України:

1. **Романько А. Ю.** Стан вирощування сої в Україні та Сумській області. // Вісник Сумського національного аграрного університету. – 2017. – № 2 (33). – С. 120–123.

2. Мельник А. В., Романько Ю. О., **Романько А. Ю.**, Білокінь В. О., Кубрак Т.М. . Вплив обробки регуляторів росту з антистресовою дією на фотосинтетичну та симбіотичну активність рослин сої в умовах Лівобережного Лісостепу України. // Вісник Сумського національного аграрного університету. – 2018. – № 9 (36). – С. 64–68. (Особистий внесок – збір даних, узагальнення отриманих результатів, участь автора – 60 %).

3. Мельник А. В., Романько Ю. О., **Романько А. Ю.**, Дудка А. А. Вплив погодно-кліматичних параметрів на врожайність зерна сучасних сортів сої в умовах північно-східного Лісостепу України. // Таврійський

науковий вісник. – 2019. – № 109 (1). – С. 76–83. (Особистий внесок – збір даних, узагальнення отриманих результатів, участь автора – 50 %).

4. Мельник А. В., Романько Ю. О., **Романько А. Ю.** Адаптивний потенціал та стресостійкість сучасних сортів сої // Таврійський науковий вісник. – 2020. – № 113 (4). – С. 85–91. (Особистий внесок – збір даних, узагальнення отриманих результатів, участь автора – 60 %).

Статті в закордонних виданнях:

5. Melnyk A. V., **Romanko A. Y.**, Dudka A. A. Functional diagnostics of mineral nutrition and yield capacity of soybean plants due to the application of micro fertilizers. // East European Scientific Journal (Wschodnio europejskie Czasopismo Naukowe). – 2020. – № 1 (53). – Р. 50–55. (Особистий внесок – збір даних, узагальнення отриманих результатів, участь автора – 50 %).

Тези наукових доповідей:

6. **Романько А. Ю.** Динаміка виробництва сої в Україні та на Сумщині // Міжнародна науково-практична конференція «Гончарівські читання», (Суми, 25–26 травня 2017 р.). – 2017. – С. 127–128.

7. **Романько А. Ю.** Перспективы выращивания сои на Украине в условиях изменения климата // Материалы Международной научно-практической конференции молодых ученых «МОЛОДЕЖЬ И ИННОВАЦИИ – 2017». (1–3 июня 2017 г.). – г. Горки, Республика Беларусь. – С. 58–60.

8. Романько Ю. О., **Романько А. Ю.** Вплив обробки насіння на симбіотичну активність сої в умовах ННВК Сумського НАУ // Міжнародна науково-практична конференція «Гончарівські читання», (Суми, 24–25 травня 2018 р.). – 2018. – С. 143–144. (Особистий внесок – збір даних, узагальнення отриманих результатів, участь автора – 70 %).

9. Мельник Т. І., Романько Ю. О., **Романько А. Ю.**, Кубрак Т. М. Вплив регуляторів росту на формування врожайності рослин сої в Лівобережному Лісостепу України // Міжнародна науково-практична конференція «Гончарівські читання», (Суми, 24–25 травня 2019 р.). – 2019. – С. 120–121. (Особистий внесок – збір даних, узагальнення отриманих результатів, участь автора – 70 %).

10. Мельник А. В., Дудка А. А., **Романько А. Ю.** Сучасні мікродобрива для позакореневого підживлення сої. // III Міжнародна науково – практична конференція «Рослинництво ХХІ століття: виклики та інновації. До 120-ти річчя кафедри рослинництва НУБіП України» (Київ, 25–26 вересня 2019 р.). – 2019. – С. 21–22. (Особистий внесок – збір даних, узагальнення отриманих результатів, участь автора – 50 %).

11. **Романько А. Ю.**, Дудка А. А., Білокінь В. О. Урожайність сучасних сортів сої залежно від погодно-кліматичних умов північно-східного Лісостепу України // IV Міжнародна науково-практична конференція «Стан і перспективи розробки та впровадження ресурсощадних, енергозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур», (Дніпро, 20 листопада 2019 р.). – 2019. – С. 178–181. (Особистий внесок – збір даних, узагальнення отриманих результатів, участь автора – 70 %).

12. Романько Ю. О., **Романько А. Ю.**, Білокінь В. О., Бруньов М. І. Екологічна еластичність продуктивності сортів сої залежно від кліматичних

факторів України // Міжнародна науково-практична конференція «Гончарівські читання», (Суми, 25–26 травня 2020 р.). – 2020. – С. 41–42. (Особистий внесок – збір даних, узагальнення отриманих результатів, участь автора – 65 %).

13. Дудка А.А., **Романько А.Ю.**, Бруньов М. І. Сучасні рішення для живлення рослин сої в умовах зміни клімату // III Міжнародна науково-практична конференція «Кліматичні зміни та сільське господарство. Виклики для аграрної науки та освіти» (Київ, червень 2020 р.). – 133–136. (Особистий внесок – узагальнення отриманих результатів, участь автора – 40 %).

ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота Романько Анастасії Юріївни «Формування продуктивності сої залежно від елементів технології вирощування в умовах північно-східного Лісостепу України», подана на здобуття ступеня доктора філософії, за своїм науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам пп. 9, 10, 11 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167.

«Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167, та відповідає напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми СНАУ зі спеціальності 201 «Агрономія».

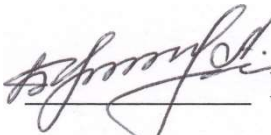
РЕКОМЕНДУВАТИ дисертаційну роботу «Формування продуктивності сої залежно від елементів технології вирощування в умовах північно-східного Лісостепу України», подану Романько Анастасією Юріївною на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 201 «Агрономія» до захисту.

Рецензенти:

д. с.-г. н., професор, завідувач
кафедри землеробства,
грунтознавства та агрохімії

Харченко О. В.

к. с.-г. н., доцент,
доцент кафедри рослинництва

Бутенко А. О.